

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1715. usque ad annum 1718

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1782

VD18 13322648

§. 55. Cardinalis Noailii mala fides erga summum Pontificem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67649)

Sæc. XVIII. suorum, & triaden dissertationum cri-
A. C. 1718. ticarum.

§. LIV.

*Monasteriensis Synodi Diœcesanae
 decreta.*

Cancil. Germ.
 t. 10. p. 387.

ANNO hujus sæculi decimo octavo Fran-
 ciscus Arnoldus de Metternich Mo-
 nasteriensis Episcopus in Autumno die
 septima Octobris Diœcesanam habuit
 Synodum, in qua prohibuit, ne adul-
 torum sepulturæ in diem Dominicum
 & festivum differantur, si alio feriato
 die commode peragi possunt: inculca-
 bat etiam cunctis suæ Diœcesis Para-
 chis ac Curatis gravem obligationem,
 qua obstricti sunt, ut singulis Domini-
 cis, festisque diebus pro commisso sui
 grege S. Missæ Sacrificium offerant.

§. LV.

*Cardinalis Noaillii mala fides ergo
 summum Pontificem.*

*Vid. supra
 pag. 547.*

*Lafiteau hist.
 de la Const.
 l. 4. pag. 82.
 Et seqq.*

Cum Cardinalis Noaillius, ceterique
 Opponentēs haud ignorarent, quod
 Pontifex per suum Nuntium a Cardi-
 nalibus Rohanio & Bissy certior fieri
 postularit, utrum transumptum illud,
 in quo doctrinæ capita Romam trans-
 missa continebantur, exacte suo au-
 tographo

tographo, quod præsentibus Serenissimo Sæc. XVIII.
 Regente, Noaillo & Uxellio subscri- A. C. 1718.
 ptum erat, consonum esset, commissæ
 fraudis conscientia excruciatum nil in-
 tentatum, inausumque reliquere, ut
 nova pacis obstacula excogitarent, tan-
 demque tota continuatæ dissensionis
 culpa in Papam rejecta, Serenissimum
 Regentem ipsumque Regem contra Ro-
 manam Curiam concitarent. Eo fine
 Noaillius efflictim a Regente petebat,
 ut suæ acceptationis formula necnon
 doctrinæ capita a Pontifice approbanda
 Episcopis Acceptantibus non communi-
 carentur, totumque hoc negotium Ro-
 mæ agitandum illis omnino occultum
 servaretur: quamprimum vero suæ ac-
 ceptationis typus unacum doctrinæ ar-
 ticularum Romam ad Tremollium Cardi-
 nalem fuerat transmissus, illico ad eun-
 dem Cardinalem alias dedit literas, in
 quibus omnino petiit, ut Pontifex in
 sua Bulla explicativa circa *questionem*
facti silentium severissimum omnibus
 imponeret; rursus idem Noaillius ad
 eundem Cardinalem proprio chiro-
 grapho perscripsit, ejusmodi silentium
 imponi omnino esse necessarium: *cum*
enim, addebat ipse, probe prospexerim
in Acceptantium Instruktionem Pastoralis
novam questionem facti contineri: hanc au-
tem declinare, toto studio adlaborarim,

Vid. supra
 pag. 558.

Xx 4

hinc

Sæc. XVIII. hinc præfatæ Instructioni adherere Anno
 A. C. 1718. 1714. detrectavi; quid enim prodest inqui-
 rere, in quonam sensu hæc Cl. Propositiones fuerint damnatæ, quid refert scire, an
 in sensu proprio, naturali, & omnibus ob-
 vio, vel an in sensu alieno, minusque pro-
 prio proscripctæ fuerint? nam in seipis
 & sejunctim a libro consideratæ id signifi-
 care possunt, quod cum antecedentibus &
 in libri textu subsequentibus collata hæc
 ultra significare queunt: Cur autem hæc
 tam instanter a Papa peteret, rationes
 allegabat, simulque Tremolio expo-
 nebat causas, ob quas Opponentes
 nullatenus velint, ut errores in Bulla
 Unigenitus indicati attribuerentur pro-
 scriptis propositionibus. Hæc Noail-
 lius eo machinabatur tempore, quo
 Regni Regentem impellebat, ut expli-
 cationes suo nomine a Papa peteret,
 easque dare Pontifex paratus erat. Hæc
 ubi inaudierat Pontifex, sibi adeo tur-
 piter illudi indignatus exclamabat:
 nunc vero manibus palpo, quod Appellantes
 meam Constitutionem nunquam sincere re-
 cepturi sint, etsi millies fidem suam obstrin-
 gerent, nunquam reflexionum librum reci-
 cient, nunquam errores ei attribui permit-
 tent; hunc scætum & propositiones inde ex-
 tractas ut a censura liberent, silentium circa
 quæstionem facti sollicitant. Qua fronte
 qua religione nunc Noaillius huic libro per-
 tractat

Vid. supra
 p. ag. 546.
 & 546.
 Dorsann. l. c.
 pag. 380.
 & 392.

trocinari potest: vel illum condemnare vult, Sæc. XVIII.
tanquam perniciosis doctrinis scatentem, vel A. C. 1718.
duntaxat, ut pacis amore illum fidelium
manibus eripiat? si hoc postremum, nonne
efficacius tranquillitatem procuraret, si hunc
librum, quem antea proscripsit, nunc quo-
que damnare pergeret? nonne suo hujus
libri patrocinio illius lectionem fidelibus
velut innoxiam persuadebit, fovebitque tu-
multum? si vero ob latens venenum illum pro-
scribere vult, cur censuras, quibus hic li-
ber notatus fuit, tanquam injustas rejicit?
 Luculentius autem Pontifex subdolas
 Opponentium artes detexerat ex per-
 lectis Rohanii & Bissy Cardinalium li-
 teris, quibus eidem die decima nona
 Januarii significabant, quod Noaillius
 scriptum illud, quod doctrinæ articulos
 complectebatur, depravarit, vel sal-
 tem ab aliis depravari, dissimularit,
 necnon præfationem simul ac Conclu-
 sionem, quam ei Acceptantes Episcopi
 adjunxerant, omnino suppresserit; præ-
 terea doctrinæ summarium longe
 diversum esset ab eo, quod Noaillius
 Regenti exhibuerat, atque inter Ac-
 ceptantes & Opponentem convenerat, &
 præsentem Regente signatum erat: Insu-
 per Rohanius Cardinalis genuinum do-
 ctrinæ ab utriusque partis Episcopis
 approbatæ exemplar transmisit, illud
 vero Pontifici transmissum in viginti

Sæc. XVIII. quinque articulis fuisse adulteratum, A. C. 1718. ipsumque Regni Cancellarium de horum adulteratione coram ipso Regente authenticum testimonium dare compulsum fuisse, Pontifici significavit. Ad hæc stupore & silentio defixus hæc Pontifex, ne vero quid minus deliberatum ageret, gallicum, simul & latinum, quod erat adulteratum, doctrinæ scriptum aliis inter se conferendum tradidit. Hi vero post sedulam utriusque inspectionemprehenderunt, quod in gallico exemplari viginti duo articuli, qui in genuino desiderabantur, fuerint adjecti, decem alii vel truncati, vel omnino omitti, & alii sexdecim adulterati, proin quadraginta octo propositiones fuerint immutatae, ac præprimis hæc verba: *Bulla im- nat hunc vel illum errorem, vel hanc vel illam propositionem, in exemplari adulterato ita posita fuerint: Sanctitas sua voluit, ut damnetur vel non damnetur error, vel talis propositio: vel ita: Creditimus, Pontificis mentem fuisse, hanc vel illam propositionem censuris notare vel non notare: nempe ut insinuaretur, Bullam esse obscuram, proin ad Pontificis mentem esse respiciendum, indeque concludendum, quid sua Constitutione stabilire vel damnare voluerit. Tam indigne Opponentibus Serenitate*

Sæc. XVIII.
A. C. 1718.

mum Regentem, qui certe cognita hac fraude negotiationem cum Papa in se non suscepisset, ludificarunt, suamque doctrinam, quam in postremis adhuc colloquiis eandem cum illa inter Episcopos conventa esse coram Regente affirmabant, a Pontifice per Bullam approbari petierunt: Nimis probrosum, & Episcopali caractere indignum erat hoc facinus, quin non hanc labem quaesitis diverticulis, atque effugiis a se amoliri, toto studio certarent: Spargebant igitur in vulgus, Noaillium omnino genuinum doctrinae exemplar unicum acceptationis suae formula Regenti, ejusque jussu etiam Uxellio tradidisse; hunc vero Marescallum fasciculum sibi a Noaillio traditum ad Cardinalem Tremollium misisse, eique significasse, ut antequam doctrinae scriptum Pontifici traderet, praefationem & conclusionem, quae Noaillianae acceptationis formulam complecteretur, abstraheret, Tremollium vero ex incuria totam primam partem, & de conclusione totum usque ad haec Verba: *His de causis*, separasse, exin vero Pontificem fraudis depravationisque suspicionem concepis-
 se, ipsum autem Uxellium fuisse factum, quod ipsius Secretarius unum folium alterius loco adjecerit. Paulo post aliud excogitarunt figmentum, spar-

spar-

Sæc. XVIII. spargentes, Iquod Uxellius tam Galli-
 A. C. 1718. cum quam latinum scriptum ad Tre-
 mollium miserit, ita tamen, ut hic
 Pontifici duntaxat Gallicum traderet,
 & duntaxat, si fors Pontifici gallicum
 non probaretur, aut latinum suæ Con-
 stitutioni inserere vellet, hoc quidem
 Pontifici consignaret, sed ita, ac si non
 Parisiis, sed Romæ fuisset concinnat-
 tum. Quantæ molis est, detectam
 fraudem novis mendaciis honestare.
 Verum mentita est iniquitas sibi; post-
 quam enim ipse Regens coram Uxellio,
 Rohanio & Cancellario hoc exemplar
 examinari iussit, deprehensum est, in
 multis, levioribus tamen, illud fuisse
 depravatum, præcipue vero in duo-
 bus gravioris momenti articulis, ubi
 usum, augmentum, & fidei præmium non
 hominis meritum, & præmium fructum
 meriti, non ipsum meritum esse, intro-
 sum fuit, & insuper ex Instructione
 Acceptantium duo articuli fuerint
 rescissi.

S. LVI.

*Singularis quorundam Franciæ Pro-
 sulum ardor in tuenda Con-
 stitutione.*

Abregé
 Chronol. de

Tot fraudes ac dolosæ Opponentium
 machinationes potissimis Franciæ
 Præ-